

مرگ پای درخت گردو

یک جورهایی هم جنگ است و هم نیست. در این جنگ به شدت نابرابر که شهریور شروع می‌شود و تا اواخر مهر ادامه دارد، نه از توپ، تانک، سلاح و خمپاره خبری است و نه حریفی به شکل و هیبت آدم برای جنگیدن وجود دارد؛ اما هر ساله عده‌ای جان خود را از دست می‌دهند و بعضی دیگر قطع نخاع یا به شدت مصدوم می‌شوند. حریف، درخت گردویی است که گردوهایش باید چیده شود. با این‌که استفاده از روش‌های مکانیزه برای برداشت گردو در دنیا رایج شده، ولی در کشور ما هنوز هم بسیاری، قربانی چیدن گردو به روش سنتی هستند. در روش سنتی، گردوچینان از درخت بالا می‌روند و با چوب بلندی که در دست دارند، شاخه‌های درخت را از پایین‌ترین تا بالاترین نقطه می‌تکانند که همین موضوع خطر سقوط از ارتفاع، مرگ، قطع نخاع و سایر مشکلات جسمی را برای آنان در پی دارد. همدان، آذربایجان شرقی و غربی، فارس، کهگیلویه و بویراحمد، خراسان شمالی، مازندران، خراسان رضوی و چند استان دیگر از جمله نقاطی هستند که حوادث ناشی از گردوچینی در آنها بارها گزارش شده است. سال ۹۷ در آذرشهر، سه نفر جان خود را بر اثر گردوچینی از دست دادند. در توپسرکان و به گفته مسعود اکبری، مدیر اداره جهاد کشاورزی این شهرستان، هر ساله ۱۰ نفر به خاطر برداشت گردو از ارتفاع سقوط و فوت می‌کنند.

در همدان و بر اساس آمارهای حبیب معصومی، رئیس اورژانس پیش بیمارستانی و مدیر حوادث دانشگاه علوم پزشکی این استان، امسال و تا الان ۱۳۰ نفر به خاطر گردوچینی مصدوم شده و یک نفر نیز جان خود را از دست داده است. محسن جلیل، رئیس اورژانس پیش بیمارستانی و مدیر حوادث استان کهگیلویه و بویراحمد هم گفته است: امسال و در فصل برداشت گردو، دو نفر در استان جان باخته‌اند، ۱۵ نفر هم راهی بیمارستان شده و چهار نفر هم در دو سال اخیر قطع نخاع شده‌اند. جمعه گذشته هم مرد تهرانی که به باغش در لواسان رفته بود، هنگام گردوچینی از ارتفاع ۱۰ متری سقوط کرد و جان باخت.

مرگ به خاطر گردو

اکبر یکی از گردوتکان‌هایی بود که به خاطر تکاندن گردو جانش را از دست داد. هنوز هم صدای ناله‌های جگرخراش دختر بزرگش که می‌گفت ورودش به دانشگاه را می‌خواست با او جشن بگیرد در گوش اهالی روستا زنگ می‌زند. هنوز هم چهره بهت‌زده دختر کوچک‌ترش که با بغضی خفته در گلو به خواهر و مادرش نگاه می‌کرد که چطور بر سر و صورت خود چنگ می‌زنند، در ذهن خیلی‌ها ثبت شده است.

رضا هم گردوتکان دیگری بود که بالای درخت رفته بود تا گردو بچیند. آن روز هوا آرام نبود و باد می‌وزید. خیلی از هم‌ولایتی‌هایش به او گفتند الان موقع بالا رفتن از درخت و تکاندن گردوها نیست، ولی گوش رضا به این حرف‌ها بدهکار نبود و فقط دنبال این بود که کارش را زودتر تمام کند و به خانه برگردد. بالای درخت رفت و با چوب شروع به تکاندن گردوها کرد. ۱۰ دقیقه بعد شدت وزش باد بیشتر شد، آن قدر شدید که داشت تعادل رضا را روی بعضی شاخه‌های لرزان درخت به هم می‌زد. سعی کرد دستانش را به دور شاخه‌ها گره‌بزند، اما نتوانست و به خاطر تکان‌های شدید ناشی از وزش باد از روی درخت پرت شد و روی زمین افتاد.

خانواده که نگران دیرکردن رضا شده بودند به باغ رفتند و مرد خانه‌شان را دیدند که بی‌حال و بی‌جان پای درختان گردو افتاده بود. با اورژانس تماس گرفتند و تکنیسین‌ها او را به بیمارستان منتقل کردند، اما شدت ضربه وارد شده به سر رضا آن قدر کاری بود که فوت شد.

احمد ۴۸ ساله هم گردوتکان دیگری است که دچار مصدومیت عجیبی شد. او می‌گوید: «پنج متر از درخت بالا رفته بودم که ناگهان سقوط کردم. از شانس بد، درست در جایی سقوط کردم که پر از ریشه بود و مهره‌های کمرم درست روی ریشه‌های سفت

هشدارهایی برای گردوتکان‌ها

♥ هنگام جمع‌کردن گردوها که در اصطلاح به آن گل‌مکانی گفته می‌شود، هرگز این کار را به تنهایی انجام ندهید و سعی کنید با همکاری چند نفر دیگر اقدام به چیدن گردوها کنید تا باعث خستگی‌تان نشود که این خستگی یکی از عوامل بروز حادثه برای گردوتکانان است.

♥ برای تکاندن شاخه‌های بلندتر درخت از چوب‌های بلند استفاده کنید. به این معنی که تا حد امکان در ارتفاع پایینی از درخت بایستید، سپس با چوب بلندی که در دست دارید، گردوها را بتکانید.

♥ هنگام کار، کفش مناسب به پا داشته باشید که مانع از سرخوردن یا لیز خوردن شود و کلاه ایمنی را هرگز فراموش نکنید.

♥ از سوار شدن روی هر شاخه درخت خودداری کنید. شاخه‌های خشک و نازک و بدون استحکام، نقاط خطرناکی است که جان گردوتکانان را تهدید می‌کند.

♥ چوب مورد استفاده برای تکاندن گردو نباید زیاد سنگین باشد تا تعادل‌تان را روی درخت به هم نزند.

♥ چیدن گردو را منحصر به یک روز نکنید و در چند روز این کار را انجام دهید.

♥ نوعی کمربند ایمنی خاص ساخته شده که به قسمت‌های مختلف بدن گردو تکان وصل شده و مهارهای تعبیه شده در آن، روی نقاط مورد نظر قفل می‌شود و امکان تکاندن گردوها را فراهم می‌کند.

♥ هرگز به تنهایی اقدام به تکاندن گردوها نکنید تا خدای نکرده اگر حادثه‌ای رخ داد، دیگران از اورژانس درخواست کمک کنند.

♥ اگر مبتلا به بیماری فشارخون، صرع و قند هستید، هرگز بالای درخت نروید.

♥ تا جای ممکن از روش‌های مدرن به جای روش‌های سنتی برای تکاندن گردوها استفاده کنید.

